

Rozdział 1. Kompetencje społeczne dziecka, ich znaczenie dla jego rozwoju i funkcjonowania w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej 11

- 1.1. Pojęcie kompetencji społecznych 12
- 1.2. Znaczenie kompetencji społecznych dla rozwoju i funkcjonowania dziecka w relacjach z rówieśnikami 19
- 1.3. Znaczenie posiadania kompetencji społecznych dla realizacji zadania rozwojowego przypadającego na młodszy wiek szkolny 32

Rozdział 2. Umiejętność współpracy 40

- 2.1. Komunikowanie się 46
- 2.2. Orientacja na działanie 52
- 2.3. Udzielanie i przyjmowanie pomocy 57
- 2.4. Empatyczne reagowanie na emocje innego dziecka 64
- 2.5. Zachowanie się w sytuacjach konfliktowych 68

Rozdział 3. Poznawanie kompetencji społecznych dziecka w przedszkolu i klasie szkolnej 72

- 3.1. Socjometria 72
 - 3.1.1. Technika Jacoba L. Moreno – klasyczny test socjometryczny 73
 - 3.1.2. Skala socjometryczna (Plebiscyt życzliwości i niechęci) 80
 - 3.1.3. Technika „Zgadnij kto?” 86
- 3.2. Obserwacja atrakcyjności dziecka dla rówieśników i jego kompetencji społecznych 92
 - 3.2.1. Obserwacja bezpośrednia 92
 - 3.2.2. Obserwacja pośrednia 118
- 3.3. Wywiad 122
 - 3.3.1. Poznawanie wiedzy dzieci o programach działania w sytuacjach społecznych 123
 - 3.3.2. Poznawanie rozumienia sytuacji społecznych przez dziecko 130
- 3.4. Poznawanie kompetencji społecznych dziecka z jego perspektywy 136
- 3.5. Łączenie pochodzących z różnych źródeł informacji o kompetencjach społecznych dzieci w celu wyodrębnienia dzieci potrzebujących pomocy 140

Rozdział 4. Model diagnozy umiejętności współpracy dzieci w młodszym wieku szkolnym oparty na socjometrii, obserwacji i wywiadzie 150

- 4.1. Dane o spójności obrazu umiejętności współpracy uzyskanego za pomocą socjometrii i obserwacji 158
- 4.2. Poznawanie umiejętności współpracy z perspektywy dziecka 163

Rozdział 5. Zalecenia etyczne 169

- 5.1. Podstawowe standardy etyczne w badaniach z udziałem dzieci 169
- 5.2. Zasady prowadzenia badań socjometrycznych 177

Zakończenie 185**Spis tabel i rycin** 190**Bibliografia** 192**Aneks** 206**Indeks nazwisk** 215**Indeks rzeczowy** 218**O Autorkach** 225